

Města Moravskotřebovska a Jevíčska

Bc. Veronika Federová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Města Moravskotřebovska a Jevíčska	3
Moravská Třebová	3
Poloha a povrch	3
Vodstvo	3
Počasí a podnebí	3
Půda a zemědělství	4
Ekologie.....	4
Průmysl	5
Historie	5
Významní rodáci.....	6
Zajímavosti – kam na výlet.....	7
Jevíčko	8
Poloha a povrch	8
Vodstvo	8
Počasí a podnebí	8
Půda a zemědělství	9
Ekologie.....	9
Průmysl	9
Historie	10
Významní rodáci.....	12
Zajímavosti – kam na výlet.....	13
Seznam pracovních listů	14
Použitá literatura	15

Města Moravskotřebovska a Jevíčska

Region Moravskotřebovsko leží na jihovýchodě Pardubického kraje o rozloze cca 420 km². Územně jej dělíme na Malou Hanou a Hřebečsko. Centrem Malé Hané je město Jevíčko a Hřebečska město Moravská Třebová. Obě města byla založena ve 13. století a mají zajímavý pravidelný půdorys.

Moravská Třebová

Poloha a povrch

Moravská Třebová leží v jihovýchodní části bývalého okresu Svitavy. Okolí Moravské Třebové má charakter členité pahorkatiny jejíž součástí je Moravskotřebovská kotlina. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 300–660 m s nejvyšším vrcholem Roh (660 m nad mořem).

Vodstvo

Oblast území leží na hlavním evropském rozvodí dvou úmoří – Severního moře (povodí Labe) a Černého moře (povodí Dunaje). Do Severního moře jsou odváděny vody ze severovýchodní části území řekou Třebovkou. Většinu území odvodňují přítoky řeky Moravy do Černého moře. Jedná se o toky Moravská Sázava, Třebůvka a Svitava. (Viček a kol, 1984)

Městem protéká Udánský potok a Třebůvka, na které se nachází retenční nádrž.

Počasí a podnebí

Klimaticky spadá okolí Moravské Třebové do mírně teplé oblasti s mírným, na srážky bohatým létem a mírnou zimou s poměrně krátkým obdobím mrazu. Průměrný roční úhrn srážek se nejčastěji pohybuje v rozmezí 600 – 750 mm. Pouze část Hřebečovského hřbetu leží v chladné oblasti s krátkým vlhkým létem a dlouhou, mírně vlhkou zimou s dlouhým obdobím sněhové pokrývky. (Sedláček V., 2008).

Půda a zemědělství

Na severovýchodě oblasti se vyskytuje hnědozem a v jihovýchodní části černozemě. V nižších polohách se pěstuje řepka olejka, kukuřice, obilí – pšenice. Ve vyšších polohách je neúrodná půda využívána k pastevectví – ovce. (např. obec Koclířov).

Ekologie

V okolí Moravské Třebové můžeme najít 92 lokalit s výskytem 35 druhů vzácných rostlin. Lesní kultury tvoří zejména smrk a borovice. Na území Moravskotřebovska můžeme nalézt přírodní park Bohdalov-Hartinkov, přírodní rezervaci Rohová a Dlouholoučské stráně.

Přírodní park Bohdalov-Hartinkov

Vyhlášen parkem v roce 1996 na ploše 6265 ha, především k ochraně hodnotného krajinného celku s lesnatými nebo na slunnou stranu obrácenými stepními stráněmi. Název dostal podle malých obcí z údolí říčky Třebůvky, která je hlavním tokem této oblasti. Geologický podklad území je složitý – největší zastoupení mají horniny devonského stáří – prachovce, břidlice, droby, slepence, slínovce. Lesní porosty jsou zastoupeny bučinami, ve kterých roste mařinka vonná, kyčelnice cibulkonosná, pryšec mandloňovitý, brusnice borůvka. Bučiny poskytují úkryt a hnízdiště čápu černému, v potůčcích a tůňkách se hojně rozmnožuje mlok skvrnitý.

Na stepních stráních se vyskytuje řada vzácných a chráněných druhů rostlin: stěvíčnick pantoflíček, pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, okrotice bílá, hořec brvitý, prstnatec májový. K hojně zastoupeným živočichům patří plazi: slepýš křehký, užovky obojková a hladká. V křovinách hnízdí tuhýk obecný, pěnice slavíková, červenka obecná.

Součástí parku je evropsky významná lokalita Vranová Lhota. V půdních prostorách místního kostela sídlí letní kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*). Počtem 1000 samic, tvoří největší kolonii tohoto druhu na území celých východních Čech. Netopýří trus je výborným, silně koncentrovaným hnojivem.

Přírodní rezervace Rohová

Leží na Hřebečovském hřebetu, západně od Moravské Třebové v nadmořské výšce 435 – 660 m nad mořem, na rozloze 297 ha. Rezervací vyhlášena v roce 1998, předmětem ochrany je rozsáhlý komplex květnatých bučin. Opukové podloží a přirozená dřevinná skladba lesa tvoří podmínky pro bohatý bylinný podrost. Na jediném místě ve východních Čechách zde najdeme karpatské druhy rostlin: ploštičník evropský, kozlík trojený. Nalezneme zde i plže- sudovku žebernatou, v puklinových jeskyních, v opukových stěnách, mají úkryty i zimoviště vrápenec malý a netopýr řasnatý.

Přírodní rezervace Dlouholoučské stráně

Opukový hřbet severojižně nad obcí Dlouhá Loučka, v nadmořské výšce 400 – 496 m nad mořem na rozloze 60 ha. Přírodní rezervací vyhlášena v roce 1999. Chráněny jsou opukové stráně stepního charakteru. Na lokalitě žije vzácná užovka hladká, ještěrka obecná, ťuhák obecný, pěnice pokřovní, pěnice vlašská a křepelka polní.

Průmysl

Dlouholetou tradici v textilním průmyslu má firma Hedva, která byla založena v roce 1949. V současné době jsou dodávány na trh technické tkaniny pro potahy na zahradní nábytek a dětské kočárky.

Mezi nejstarší firmy patří společnost Toner s. r.o. o níž jsou první informace z roku 1883, kdy zde byla otevřena stříbrnická dílna. Z roku 1892 víme, že sortimentem byla výroba kovových příborů. Postupem doby se měnil název společnosti Toner – Sandrik – Rostex až Toner s.r.o.

Zástupcem automobilového a stavebního průmyslu je firma Rehau.

Historie

Moravská Třebová byla založena Borešem z Rýzmburka v polovině 13. století (kolem roku 1257) na území pohraničního pralesa. Název Třebová označuje tříbení (kácení) lesních porostů.

14. století je první dobou rozkvětu města. Pod ochranou rodu pánů z Lipé došlo k hospodářskému rozvoji a získání výsad, kdy město přešlo do majetku markraběte moravského Jana Jindřicha, bratra Karla IV.

Za vlády Velen ze Žerotína se město a zámek stali střediskem vzdělanosti celého kraje. Příznačně byly pojmenovány Moravské Athény. Velen pozval na zámek přední vědce, umělce, hudebníky, básníky a rovněž alchymisty. Život na jeho zámku byl srovnatelný s bohatým knížecím dvorem. Po vzoru pražských rudolfínských sbírek byla na zámku zřízena tzv. „kunstkamera“ neboli sbírka kuriozit, v níž hlavní místo zaujímaly zvláštní a nápadité automatické strojky. Zlatá doba Moravských Athén skončila po osudové porážce na Bílé Hoře v roce 1620. Velen ze Žerotína vedl vzbouřené stavy na Moravě, a proto musel spasit holý život útekem do Polska. Panství získal Karel z Lichtenštejna, který stál na straně císaře Ferdinanda II. (Toufar P., 2005). Důsledkem třicetileté války bylo poloprázdné město a rozpadající se domy.

Obnova města začala v období baroka, kdy zde působili významní umělci jako J. T. Supper a J. Pacák. Na náměstí byly postaveny nové měšťanské domy a radnice. Historické jádro města spolu s areálem zámku a Křížovým vrchem bylo v roce 1956 vyhlášeno městskou památkovou rezervací.

Významní rodáci

L. V. Holzmaister

Ludwig Victor Holzmaister se narodil 31. července 1849 v Moravské Třebové a zemřel 16. února 1923 v New Yorku. Ludwig nejprve navštěvoval moravskotřebovskou farní školu. Poté se rodina odstěhovala do Klagenfurtu. Vyučil se v obchodě s textilním zbožím. Po ukončení studia odešel se svým strýcem do New Yorku, kde od něj převzal firmu na import rukavic. V roce 1900 předal Ludwig firmu svému švagrovi a začal se věnovat cestování. Procestoval takřka celý svět a exempláře posílal do muzea v Moravské Třebové. Stará budova muzea prostorově nevyhovovala, proto se Holzmaister rozhodl v roce 1902 financovat stavbu nové budovy. Holzmaister založil v Moravské Třebové několik nadací, všechny ale byly výhradně určeny pouze osobám německé národnosti.

Zajímavosti – kam na výlet

Zde naleznete několik tipů na výlety s dětmi. S ohledem na možné změny vyhledáte aktuální informace na níže uvedených internetových stránkách.

- Průmyslové muzeum Mlaději a Mladějovská průmyslová dráha
<http://www.mladejov.cz/uvodni-stranka>
- Hřebečské důlní stezky
<http://www.hrebecskedulnistezky.cz/>
- Zámek Moravská Třebová, středověká mučírna, alchymistická laboratoř mistra Bonaciny, sluneční hodiny
<http://www.zamekmoravskatrebova.cz/>
- Muzeum Moravská Třebová
<http://www.ksmt.cz/muzeum>
- Aquapark Moravská Třebová
<http://www.koupacka.cz/aquapark-moravska-trebova.html>
- Zřícenina hradu Cimburk
<http://www.mtrnavka.cz/>

Jevíčko

Poloha a povrch

Jevíčko leží v Boskovické brázdě obklopené Drahanskou a Hřebečskou vrchovinou. Od západu na Malou Hanou pronikají výběžky České křídové tabule, jejíž rozlámané členění zde zastupují kopce Kumperk (564 m. n. m.) a Smržovec (503 m. n. m.). Nejvyšším bodem v okolí Jevíčka je Hušák s nadmořskou výškou 625 metrů. Nadmořská výška Jevíčka je u městské věže 366 m. n. m.

Vodstvo

Jevíčko a okolí náleží k povodí řeky Třebůvky. Hlavním tokem je říčka Jevíčka, která pramení u Bězděčí. Zprava přitéká Uhřický potok, Úsobrný potok, Biskupský potok a Nectava. Zleva přitéká do Jevíčky pouze Maloninský potok. U Petrůvky se Jevíčka vlévá do Třebůvky.

Počasí a podnebí

Podnebí hodně závisí na zeměpisné poloze. Ve výše položených obcích okolo Jevíčka (např. Šubířov) bývají žně až o 14 dní později.

Úhrn srážek v jednotlivých ročních obdobích: jaro 184 mm, léto 250 mm, podzim 134 mm, zima 104 mm. Průměrná teplota je 6,7°C.

měsíc	prům. teplota vzduchu	krajní tep. nejvyšší	krajní tep. nejnižší
Leden	- 4,2	5,3	- 17,4
Únor	- 2,6	7,2	- 16,2
Březen	2,2	15,2	- 9,0
Duben	6,9	19,4	1,5
Květen	11,9	23,9	2,8
Červen	14,4	25,5	7,5
Červenec	16,1	28,4	9,5
Srpen	15,6	27,8	7,9
Září	12,4	24,6	3,2
Říjen	7,8	19,9	2,5
Listopad	1,9	11,9	- 9,0
Prosinec	2,5	5,6	- 13,8

Číselné údaje v tabulce jsou uvedeny ve °C.

Půda a zemědělství

Povahu půdy musíme rozdělit do dvou skupin a to podle povrchu. V hornaté části převládá půda štěrkovitá až kamenitá, kde se daří bramborám, řepě a ovsu. V nížinách (Malá Haná) je nejurodnější půda na Moravě. Jedná se o hlubokou naplaveninu (diluvium). Daří se zde pšenici a cukrovce.

Ekologie

V okolí Jevíčka můžeme objevit různá malebná zákoutí s různými druhy živočichů a rostlin. Příkladem je Višňovka, severně od Zadního Arnoštova, která je významným krajinným prvkem. Na suchých stráních je funkční lokální biocentrum. Z rostlin zde můžeme spatřit hořeček brvitý, černýš rolní, lilii zlatohlávek a jetel alpský. Ze zástupců ptáků můžeme uvést např. bramborníček hnědý, tuhýk obecný, dlask tlustozobý. Žije zde i mnoho zástupců z říše plazů - ještěrka živorodá, slepýš křehký, užovka hladká a obojková, zmije obecná. Na suchých stráních uvidíme otakárka fenyklového, plšíka a svižníka.

V Zadním Arnoštově je i památný strom dub letní.

V samotném Jevíčku *byla* uměle vytvořená vodní plocha Finsterlova hlubina s ostrůvky a poloostrovy, vhodná pro výskyt chráněných druhů ptactva, kteří tu i v hojně míře hnízdí. V okolí byly vysázeny duby, lípy, olše, vrby. Vodní plocha je pokryta lekníny a stulíky.

V mokřadech roste rákos a ostřice, na loukách společenstvo vstavačových a květnatých luk.

Nově byl vybudován rybník u kostelíka sv. Bartoloměje, kde se počítá s výskytem obojživelníků, plžů, mlžů a vodního ptactva.

Průmysl

V roce 1950 vznikl v Jevíčku podnik Diu, později přejmenován na Astra Diu a Gillette.

V současné době známý pod názvem Czech Blades. Objemem i rozsahem výroby se řadí mezi přední světové producenty čepelek- žiletek, vyrobených z uhlíkaté oceli.

Do potravinářského průmyslu můžeme zařadit firmu Rabbit, která zpracovává drůbeží maso.

V nedaleké vesnici Úsobrno se nachází Sklárna Morávia, která se zabývá výrobou obalového skla.

Mezi menší podniky patří S&M CZ (obnovitelné zdroje energie), Mars (padáky, balistické vesty, zbraňová pouzdra), Matoušek (stavební firma), Hanácká zemědělská společnost (produkce mléka, hovězího a vepřového masa).

Historie

Přesný rok založení města Jevíčka není bohužel znám, ale s jistotou můžeme říct, že bylo založeno za vlády Přemysla Otakara I. (1197–1230). Jeho nástupce Přemysl Otakar II. propůjčil Jevíčku v roce 1258 práva královského města – právo magdeburské (soudní pravomoc), právo mílové pro řemeslné výrobky a právo na vaření piva. Václav II. daroval město Jevíčko jako věno své sestře Kunhutě, stále ale mělo práva královského města. Za vlády krále Karla IV. se město dostalo do rukou králova bratra Jana, markraběte moravského. V této době vznikl městský znak, černobílá šachovaná orlice v modrém poli. (Srdeční štítek s písmenem G pochází až z 16. století.) V letech 1365 – 1370 nechal markrabě postavit klášter, prvním převorem se stal páter Hertwik. Vláda krále Zikmunda byla spojena s dobou husitskou. Jevíčko bylo husity obsazeno v roce 1424. Usadili se v Nectavském údolí na Hrádku u Jevíčka. Ten však byl později zničen křižáky. Město zůstalo až do roku 1499 městem královským. Vše se změnilo, když Jevíčko držel v zástavě Hanuš Haugwic z Biskupic. Požádal krále Vladislava I., aby mu město dal dědičně. Král žádosti vyhověl a tím skončila slavná doba města královského a začala doba města poddanského.

V roce 1562 zachvátil Jevíčko velký požár, který zničil velkou část města. Při opravách byla městská věž přestavěna do dnešní podoby.

Město bylo budováno po vzoru slezských měst – charakteristické čtvercové náměstí, středem náměstí vede cesta směr sever – jih, na východ a západ směřují rozdvojené cesty v rozích náměstí.

Co se týká opevnění města, bylo nejprve opevněno pouze valem a příkopem. Zděné opevnění bylo postaveno až ve 14. století. Hradby byly 1 km dlouhé a ze všech čtyř světových stran vedly do města brány.

Ani Jevíčku se nevyhnuly napoleonské války. Na šest měsíců se zde utábořilo císařské vojsko, pod velením kapitána Příborského. Měšťané museli vojsku platit, což je finančně vyčerpalo. Roku 1813 byl z bývalé sýpky zřízen lazaret pro vojáky raněné v bitvě národů u Lipska. Ti, co zde v důsledků svých ranění zemřeli, byli pochováni za Jevíčkem. Dnes na tomto místě stojí Památník napoleonských válek.

Roku 1849 se stalo město Jevíčko městem okresním. Byl zde zřízen okresní soud, berní úřad a také vzniklo četnictvo. Správu obcí vykonával obecní výbor a obecní představenstvo.

Roku 1897 byla zřízena zemská vyšší reálka, kde se vyučovalo v českém jazyce.

24. května 1914 byl nedaleko od Jevíčka položen základní kámen ústavu pro léčbu tuberkulózy. Celý areál byl dokončen až v roce 1926, ale již v roce 1916 tu byli první pacienti z řad vojáků. Ústav navštívil 16. června 1929 první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk. Dnes ústav slouží jako rehabilitační centrum.

Jevíčko a Židé

Židovské město v Jevíčku úředně existovalo od roku 1603. Židé vlastnili domy v ulici Soudní a Růžové, roku 1666 zde byla otevřena synagoga. Do roku 1942 zde působilo celkem 15 rabínů. Při moru roku 1680 zemřelo i 80 židovských občanů, ale již na konci 17. století začal počet Židů opět narůstat. Roku 1734 byla založena židovská škola, kde se vyučovalo v němčině. Zrušena byla 30. května 1919, kdy došlo ke sloučení židovské obce s Jevíčkem.

Během první světové války padlo osm jevíčským Židů, jejichž jména jsou uvedena na mramorové desce v synagoze.

Po 15. březnu 1939 byl osud Židů zpečetěn – byl vyhotoven soupis majetku a od roku 1940 museli všichni Židé nosit žlutou šesticípou hvězdu s nápisem JUDE. Ve dnech 29. a 30. října 1941 byli všichni Židé z okolních obcí přestěhováni do Jevíčka.

Dne 14. března 1942 byli všichni vlakem odvezeni do Terezína a odtud do vyhlazovacích táborů. Po skončení druhé světové války se vrátili pouze tři jevíčští Židé, a to Hynek Jelínek, Miriam Stampfová a Lea Beerová.

Údaje o počtu židovských obyvatel v Jevíčku

r. 1791	r. 1803	r. 1816	r. 1817	r. 1830	r. 1837	r. 1848	r. 1857
536	535	581	550	776	834	989	1303

r. 1869	r. 1880	r. 1890	r. 1900	r. 1910	r. 1927	r. 1930
492	380	289	214	217	125	120

Významní rodáci

František Cyril Napp

František Cyril Napp je nejvýznamnějším jevíčským rodákem. Na jeho počest je pojmenována i jedna ze zdejších ulic. František se narodil v roce 1792 v rodině rukavičkáře Ludvíka Nappa. František nejprve navštěvoval čtyřletou farní školu v Jevíčku a poté ho soukromě vyučoval Jan Schön. V pozdějších letech vystudoval gymnázium a filozofii v Olomouci. V roce 1810 se stal členem augustiniánského řádu v Brně. Po teologických studiích byl František Cyril Napp vysvěcen na kněze a v roce 1817 se stal profesorem biblického studia Starého zákona. Díky svému všeobecnému přehledu byl v roce 1824 zvolen opatem starobrněnského kláštera. Ve své funkci se zasloužil o vybudování chudobince a dvou dětských opatroven v Brně.

František se pohyboval i v uměleckých kruzích. Mezi jeho přátele patřili František Palacký, Pavel Josef Šafařík, Josef Dobrovský a Pavel Křížkovský (učitel Leoše Janáčka). I samotné objevy J. G. Mendela byly prováděny za pomoci Františka Cyrila Nappa. V roce 1843 přijal Napp Mendela do augustiniánského kláštera, kde mu poskytl prostor k bádání. Napp také pomohl Mendelovi dostat se na vídeňskou univerzitu. František Cyril Napp zemřel v roce 1867 v Brně.

Profesor MUDr. Arnold Spina

Arnold Spina se narodil 15. července 1850 v Jevíčku a podle vzoru svého otce se stal lékařem. Po ukončení studií se stal na doporučení profesora Stickera prvním řádným profesorem všeobecné a experimentální patologie na české lékařské fakultě Karlovy Univerzity v Praze. Svými poznatky přispěl k rozvoji experimentální patologie, histologie, fyziologie, bakteriologie a popsal činnost vnitřního dýchacího ústrojí. V roce 1890 se stal členem České akademie pro vědu a umění. Přestože Spinovy objevy přispěly k lékařskému pokroku, sám Arnold upadl v zapomnění. Zemřel 27. srpna 1918 v Jevíčku.

Květoslava Jadrníčková

Květoslava Jadrníčková sice není jevíčská rodačka, ale větší část jejího života je s tímto městem spojena. Květoslava Jadrníčková se narodila 15. června 1921 ve Vlašimi. Vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou u profesora Fišátka. V roce 1942 se provdala za jevíčského rodáka Lea Hadrníčka, který ale po roce zemřel.

Jejími nejbližšími výtvarnými obory byla užitá a volná grafika (litografie, lept, suchá jehla). Ve své tvorbě se zaměřila na výrobu etiket, vinět, novoročenek a ex libris. Nezapomínala však také na děti, pro něž malovala obrázky k pohádkám B. Němcové, K. J. Erbena a H. Ch. Andersena. Nakladatelství Blok vydalo i několik knih, které K. Jadrníčková ilustrovala, například Moravské pohádky, Zakletý vrch, Lískáček, Bílá manéž.

Květoslava Jadrníčková měla několik samostatných výstav v České republice, ale i ve světě (Hongkong, Maastricht, Sappor).

Květoslava Jadrníčková zemřela pět dní před svými osmdesátými čtvrtými narozeninami v Domově důchodců v Letovicích.

Zajímavosti – kam na výlet

Zde naleznete několik tipů na výlety s dětmi. S ohledem na možné změny vyhledáte aktuální informace na níže uvedených internetových stránkách.

- zámek Boskovice
<http://www.zamekboskovice.cz/>
- hrad Boskovice
<http://www.hradboskovice.cz/>
- městské lázně Boskovice
<http://www.sluzbyboskovice.cz/>
- židovské město Boskovice
<http://www.sluzby-velkeopatovice.cz/text/cs/moravske-kartograficke-centrum.aspx>
- Kartografické muzeum Velké Opatovice
- Naučná stezka Bělásek
- Naučná stezka Hanýsek
<http://jaromerice.kalvarie.sweb.cz/right.htm>
- Kalvárie Jaroměřice u Jevíčka

Seznam pracovních listů

Jevíčko:

- PL 1 – slide číslo 28 (křížovka), křížovka s tajenkou o Jevíčku
- PL 2 – slide číslo 3 (směrová růžice), hledání obcí podle světových stran
- PL 3 – slide číslo 4 (ulice), skládání ulic podle abecedy
- PL 4 – slide číslo 20 (Napoleon), slovní úloha s pomníkem napoleonských válek
- PL 4 – slide číslo 22 (zvony), slovní úloha o váze zvonů v městské věži
- PL 5 – slide číslo 23 (náměstí), slovní úloha s výpočtem obvodu a obsahu náměstí
- PL 8 – slide číslo 26 (judaismus), znaky judaismu
- PL 10 – slide číslo 30 (dvojice), hledání dvojic slov
- PL 11 – slide číslo 24 (kalvárie), otázky související s videem „Kalvárie“
- PL 14 – slide číslo 31 (test), závěrečný test
- PL 16 – slide číslo 8 (teplota), výpočet průměrných teplot
- PL 17 – slide číslo 19 (znak), puzzle znaku města Jevíčka
- PL 19 – slide číslo 6 (toky), sestavení názvů toků v okolí Jevíčka

Moravská Třebová:

- PL 6 – slide číslo 3 (kraje), slepá mapa krajů ČR
- PL 7 – čeština, doplňování
- PL 9 – slide číslo 19 (dvojice), hledání dvojic slov
- PL 12 – slide číslo 17 (mučírna a alchymista), otázky související s videem „Mučírna“
- PL 13 – slide číslo 17 (mučírna a alchymista), otázky související s videem „Alchymista“
- PL 15 – slide číslo 20 (test), závěrečný test
- PL 18 – slide číslo 5 (toky), sestavení názvů toků v okolí MT

Použitá literatura

Kolektiv autorů. *Přírodní parky Pardubického kraje.* Brno, Společnost přátel přírodě blízkého lesa, 2007. 59 str. ISBN 978-80-87051-18-4.

Okres Svitavy, chráněná území ČR. Pardubicko. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 32 str.

Kolektiv autorů. *Pardubický kraj, Natura 2000.* Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2006. 55 str.

Toufar, Pavel. *Magická místa Čech a Moravy.* Brno, MOBA, 2005. 255 str. ISBN 80-243-1821-0.

Hikl, Rudolf. *Moravská Třebová.* Moravská Třebová, OOR, 1949. 122 str.

Popelka, Benjamin. *Jevický okres. Vlastivěda moravská.* Brno, GARN, 1912. 226 str. ISBN 978-80-86347-68-4.

Nárožný, Drahomír. *Kronika 1990-2005. Bělá, Smolná, Malvín.* Bělá u Jevíčka, Obecní úřad Bělá u Jevíčka, 2006. 55 str.

Podhorský, Marek. *Pardubický kraj.* Praha, Freytag a Berndt, 2004. 196 str. ISBN 807316-077-3.

Kolektiv autorů. *Toulavá kamera 5.* Praha, Freytag a Berndt, 2007. 237 str. ISBN 978-80-7316-289-4.

Pinkava, Jaroslav. *Dějiny Jaroměřic na Malé Hané.* Jaroměřice, Obecní úřad Jaroměřice, 1995. 180 str.

Koudelka, Oldřich. *Dějiny Jaroměřic na Malé Hané.* Jaroměřice, Obecní úřad Jaroměřice, 2003. 102 str.

Mauerová, Blanka. *Kulturní a historické památky města Jevíčka a jeho okolí.* Hradec Králové, Univerzita Hradec Králové, 2005. 83 str.

Řeháček, Jan. L.V.Holzmaister – moravskotřebovský mecenáš. *Vlastivědné listy Pardubického kraje.* 2006(3). Dostupné z: http://www.kraj.iipardubice.cz/stranky/cti-prispevky.php?id=L.V.Holzmaister_%96_moravskotrebosky_mecenas

Města Moravskotřebovska a Jevíčska

Bc. Veronika Federová

Region Moravskotřebovska a Jevíčska, 2012

NEPRODEJNÉ